

สังคม ชุมชน
จับตา'3รอยเลื่อน'
เสี่ยงดินไหว
15

จับตา'3รอยเลื่อน'เสี่ยง หวั่น'องครักษ์'สะเทือนถึงกทม.

ที่ อาคารจามจุรี 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีการจัดแถลงข่าวเรื่อง “แผ่นดินไหว..รับมืออย่างไร?” โดยมี ศ.นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดีจุฬาฯ เป็นประธานกล่าวนำการแถลงว่า แผ่นดินไหวเมื่อวันที่ 5 พ.ค. ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่ อ.พาน จ.เชียงราย สร้างความสูญเสียอย่างมาก จุฬาฯจึงได้ศึกษาวิจัยเพื่อวางแผนรับมือแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

ศ.ดร.ปัญญา จารุศิริ จากภาควิชาธรณีวิทยา และหัวหน้าหน่วยปฏิบัติการวิจัยธรณีวิทยาแผ่นดินไหว คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาฯ กล่าวถึงรอยเลื่อนในประเทศไทยที่ทำให้เกิดแผ่นดินไหวว่า เหตุการณ์แผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นในประเทศไทยครั้งนี้ เกิดจาก “รอยเลื่อนพะเยา” ซึ่งเป็นรอยเลื่อนที่อยู่นอก

สายตาของนักธรณีวิทยา เพราะคิดว่ารอยเลื่อนนี้ไม่มีพลัง แต่จากงานวิจัยที่ผ่านมา รอยเลื่อนพะเยาเคยเกิดแผ่นดินไหวขึ้นในอดีต คำนวณ

ได้ประมาณ 5-5.6 ริคเตอร์ เป็นรอยเลื่อนบนหินแข็ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นรอยเลื่อนตามลำน้ำแม่ลาว ทำให้นักวิชาการไม่ได้เฝ้าสังเกตมากนัก
ดังนั้น หลังจากนั้นนักธรณีวิทยาและนักวิชาการต้องเฝ้าระวังจับตาดูรอยเลื่อนที่อยู่ใกล้เคียงหรืออยู่แนวเดียวกับรอยเลื่อนพะเยาที่จะมีการปรับตัวได้ทั่วโลก ได้แก่ “รอยเลื่อนแม่จัน” เนื่องจากรอยเลื่อนนี้ถึงรอบการไหว

หรือคาบอุบัติซ้ำ และรอยเลื่อนนอกสายตาอื่นๆ เช่น “รอยเลื่อนกลาง” จ.ภูเก็ต และการเกิดสึนามิ เพราะสึนามิเกิดจากแผ่นดินไหวและสึนามิมักเกิดซ้ำในพื้นที่ที่เคยเกิด แต่ในขณะนั้นพื้นที่ที่เคยเกิดสึนามิยังมีสภาพเดิมๆ ไม่ได้มีการเตรียมพร้อมรองรับเรื่องของการเกิดสึนามิซ้ำ

“ขณะนี้จุฬาฯจะจับตาดูและเฝ้าระวังรอยเลื่อนนอกสายตา 3 แห่ง ได้แก่ รอยเลื่อนเจดีย์ 3 องค์ รอยเลื่อนระนอง และรอยเลื่อนองครักษ์ ซึ่งรอยเลื่อนองครักษ์เป็นรอยเลื่อนที่อยู่ใกล้พื้นที่กรุงเทพมหานคร แต่ยังไม่มีการบรรจรรอยเลื่อนองครักษ์ในแผนที่กรมทรัพยากรธรณี จึงอยากให้มีการบรรจรรอยเลื่อนองครักษ์ลงไป เพราะถึงแม้จะเป็นรอยเลื่อนขนาดเล็ก แต่อาจมีพลังทำให้เกิดแผ่นดินไหวที่รุนแรงได้ เช่น

เดียวกับรอยเลื่อนพะเยา” ศ.ดร.ปัญญา กล่าว
สำหรับการเตรียมความพร้อมเรื่องของแผ่นดินไหวนั้น ศ.ดร.ปัญญา บอกว่า ควรจะมีแผนระยะสั้น กลาง และยาว โดยแผนระยะสั้นคือการเตรียมตัวจะเอาชีวิตรอด หนีตายได้
อย่างไร แผนระยะกลาง คือ ต้องทำความรู้จักกับแผ่นดินไหวมากขึ้น เป็นไปได้หรือไม่ที่จะนำความรู้ไปบรรจุในแบบเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และแผนระยะยาวควรมี “แผนรับมือแผ่นดินไหว” เพื่อให้ประชาชนได้รู้ว่า บ้านและที่ดินของตนเป็นพื้นที่รอยเลื่อนหรือไม่ รัฐต้องให้ข้อมูลเหล่านี้กับประชาชน
อย่างไรก็ตาม ด้วยวิชาการที่มีในปัจจุบันมีเพียงแผนที่รอยเลื่อนในประเทศไทยที่บอกว่าพื้นที่ที่เกิดรอยเลื่อนภาคใต้ตั้งแต่ภูเก็ตขึ้นมามีโอกาสเกิดแผ่นดินไหว และภาคเหนือส่วนภาคอีสานไม่มีโอกาสเกิด ทั้งที่ในความเป็น

จริงไม่สามารถบอกได้ชัดเจนว่าจะเกิดขึ้นบริเวณไหนอย่างไร

ส่วนความสามารถในการรับมือภัยพิบัติแผ่นดินไหวของประเทศไทย เมื่อเทียบกับกับประเทศญี่ปุ่น หรืออเมริกา ต้องถือว่าอยู่คนละระดับ เพราะต่อให้มีการศึกษาเรื่องนี้ 20 ปี แต่มีเหตุแผ่นดินไหวใหญ่ในประเทศไทยไม่กี่ครั้งก็อาจทำให้หลายฝ่ายละเลย และแผ่นดินไหวก็เป็นภัยพิบัติอย่างเดียวกันที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ ทั้งความรู้เกี่ยวกับ “รอยเลื่อนมีพลัง” ไทยก็เพิ่งทราบเมื่อไม่นานมานี้ ดังนั้นจึงต้องทำการศึกษาต่อไป

“หากจะให้คะแนนในการรับมือเรื่องแผ่นดินไหว ประเทศไทยได้เพียง 40% ถือว่าตก แต่ดีกว่าในอดีตที่ผ่านมา เราพัฒนามาถึงระดับหนึ่ง แต่ไม่ถึงระดับที่ดีที่สุด”
ศ.ดร.บัญญัติ กล่าวทิ้งท้าย

ดินไหวกระทบผู้ประกอบการ-ลูกจ้าง

นายจිරศักดิ์ สุคนธาติ ปลัดกระทรวงแรงงาน ได้ประชุมผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ไปยังสำนักงานแรงงาน 7 จังหวัดภาคเหนือที่ได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหว ก่อนจะเปิดเผยว่า ได้รับรายงานเกี่ยวกับผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบและความเสียหาย รวมถึงผู้ประกันตนจำนวนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบด้วย โดยพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ จ.เชียงราย มีสถานประกอบการที่เสียหายจากแผ่นดินไหว 10 แห่ง และผู้ใช้แรงงานได้รับความเดือดร้อน 600 คน สำหรับสถานประกอบการทั้ง 10 แห่งที่ได้รับผลกระทบ ทางสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้เข้าไปตรวจสอบและสอบถามความต้องการแล้ว และในวันนี้ (8 พ.ค.) สำนักงานประกันสังคมจะส่งทีมงานเพิ่มเติมเข้าไปถึงพื้นที่เพื่อดูแลผู้ประกันตนที่ได้รับผลกระทบด้วย

นายจिरศักดิ์ ยังฝากเตือนผู้ประกอบการทุกราย ต้องให้แน่ใจว่าอาคารมั่นคงแข็งแรง อย่าปล่อยให้คนงานเข้าไปเสี่ยง ถ้าเกิดอุบัติเหตุขึ้นน่าจะเป็นเรื่องที่น่าเสียใจ และผู้

ประกอบการต้องรับผิดชอบชีวิตของลูกจ้างสำหรับตัวเลขความเสียหายในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคเหนือ สรุปว่า จ.เชียงราย มีสถานประกอบการเสียหายเบื้องต้น 10 แห่ง ลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบ 596 คน ไม่มีลูกจ้างได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต

จ.เชียงใหม่ ยังไม่มีผลกระทบด้านแรงงานเกิดขึ้น เช่น การเลิกจ้างหรือการให้หยุดงาน แต่มีความเสียหายของสถานประกอบการ เช่น เกิดรอยร้าวที่อาคารของห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลพลาซ่า เชียงใหม่ แอร์พอร์ต แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและการดำเนินกิจการของห้าง

จ.ลำปาง มีสถานประกอบการที่ได้รับความเสียหาย ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า 5 แห่ง ลูกจ้างประมาณ 1,000 คน กิจการจำหน่ายก่อสร้างขนาดใหญ่ 3 แห่ง ได้แก่ โกบอลเฮาส์ ไทยวัสดุ และโฮมโปร ลูกจ้างประมาณ 500 คน และโรงแรมขนาดใหญ่ 8 แห่ง ลูกจ้าง 400 คน

จ.แม่ฮ่องสอน น่าน พะเยา และแพร่ ยังไม่มีรายงานความเสียหายและผลกระทบต่อแรงงานและสถานประกอบการ